

IÑAKI SANDOVAL TERRA DE GEGANTS

TEXT PERE PONS
FOTO XAVIER MERCADÉ

Com si li hagués tocat la rifa, el rostre d'**Iñaki Sandoval** transmet pura felicitat. No li ha calgut la llàntia d'Aladí perquè el geni fes realitat els seus desitjos. Ha estat el seu talent i les bones arts el que li ha permès trepitjar fort en terra de gegants. Així és com s'ha sentit mentre convertia en tangible el seu tercer treball discogràfic, *Miracielos* (Bebyne Records, 2011), amb un trio excepcional format per dos històrics del jazz: el contrabaixista **Eddie Gómez** i el bateria **Billy Hart**.

Ja fa quants decennis que l'aprenentatge del jazz no és fruit de la intuïció, la oïda o del substrat ètnic. Com a director del Departament de Jazz del Conservatori del Liceu, això ho sap molt bé el pianista i compositor navarrès **Iñaki Sandoval**. Ara bé, també sap que si l'ensenyament acadèmic és molt important per adquirir uns determinats coneixements tècnics i garantir la consistència en la formació bàsica de tot músic, no és menys essencial posar en pràctica aquests coneixements en companyia d'aquells que per experiència i bagatge són veritables mestres en la matèria. "La millor manera d'aprendre és tocar amb els millors", assegura. I declara que ha estat conseqüent amb aquest punt de vista en cadascun dels passos que ha fet a l'hora de perfilar els seus projectes. "Ho vaig fer quan vaig disposar de la base rítmica de **Tete Montoliu** -**Horacio Fumero** al contrabaix i **Peer Wyboris** a la bateria - per elaborar el que seria el primer disc, *Sausolito* (Ayva Música, 2005)."

La mort del bateria alemany va suposar l'entrada de **David Xirgu** a la formació mentre **Sandoval** donava la forma definitiva al seu segon treball, *Usaquén* (Ayva Música, 2008), i de fet aquest és ara el seu trio estable. Però quan estava enllestit les peces d'un tercer disc va sorgir l'oportunitat d'entrar a l'estudi amb dos pesos pesants del jazz mundial i no va voler desapropiar l'ocasió. "A mi m'agrada escriure obert, i això va facilitar molt que tant **Eddie Gómez** com **Billy Hart** se sentissin còmodes a l'hora d'aportar idees i, tot i que les composicions fossin meves, sempre es van comportar com si el projecte igualment els pertanyés. De vegades m'havia de fregar els ulls o pessigar-me per assegurar-me que no estava

somiant. Tenir dos dels grans consultant-me si és millor fer tal nota o canviar determinat acord i tocant música meva em feia sentir un absolut privilegiat", declara.

Entusiasmada per l'elevat grau d'implicació que li van transmetre, especialment **Eddie Gómez**, que va ser contrabaixista de **Bill Evans**, **Iñaki Sandoval** reconeix que tocar amb músics d'aquest nivell és un màster accelerat. "Hi ha coses que només l'edat i l'experiència et poden donar, i en aquest sentit tant **Gómez** com **Hart** són com dos gats vells que transmeten una saviesa que t'impregna", considera.

Entre les singularitats de *Miracielos* sobresurt el fet que les set composicions que formen l'eix central estan precedides pels seus corresponents preludis i que l'àlbum es tanca amb un tema en forma d'epíleg. "Vaig optar per aquesta fórmula perquè vaig pensar que era una manera que els músics deixessin documentada la visió que ells tenien del tema que jo els presentava. És una manera de complementar l'estructura d'uns temes predefinits amb una interpretació lliure i improvisada que els dona entrada en forma de preludi", comenta.

Pel que fa a la metodologia de treball, **Sandoval** explica que el va fascinar com es complementaven l'energia i el rigor de **Gómez** amb l'instint i la naturalesa anàrquica de **Hart**. "L'**Eddie** s'estudiava a fons les partitures i sempre afegia correccions

>>>

**"BILLY HART I EDDIE GÓMEZ
SÓN GATS VELLs QUE TRANSMETEN
UNA SAVIESA QUE T'IMPREGNA"**

i idees al pentagrama, en canvi en **Billy** s'asseia a la bateria i es deixava portar pel que sentia. És un músic tot terreny i un pou de saviesa acumulada que et transmet a partir de les vivències amb els més grans, com **Miles Davis** i **John Coltrane**." Aquest respecte i declarada admiració pels músics que han creat escola el pianista l'exposa també i encara de manera més explícita en una de les composicions incloses al disc, que amb el títol "Mr. Frank Martin" vol ser un homenatge al mestre **Francesc Burrull**. "És evident que en l'àmbit internacional hi ha referents que ens han marcat a tots els que ens dediquem al jazz, però això no ha de fer minvar la importància dels músics que també han deixat la seva empremta en una escala més propera. El nom de **Frank Martin** és l'àlies que feia servir **Burrull** per signar els seus discos dels anys seixanta com a pioner d'un jazz modern aplicat a les orquestres de ball i altres formacions de l'època. Ha estat la feina de pioners com ell i altres que ja no hi són com **Ricard Roda**, **Enric Ponsa** i molts més el que ha permès que Catalunya tingui un vincle amb el jazz que no té comparació amb la resta de la península", afirma.

En relació a la pervivència de l'etiqueta 'jazz' una vegada superada la primera dècada del segle XXI, **Iñaki Sandoval** està convençut que no hi ha data de caducitat possible. "La paraula 'jazz' ha sobreviscut a totes les etapes, cicles i estils que ha anat generant una música que va néixer a principi del segle XX i que s'ha anat transformant en consonància amb el temps que li ha tocat viure. I així seguirà mentre uns humans tinguem la necessitat d'explicar històries i n'hi hagi d'altres que vulguin escoltar-les."